

N:o 24.

Ank. till Riksd. kansli den 5 mars 1887, kl. 1 e. m.

Laguskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om förordnande af inregistreringsmän till biträde åt domhafvande på landet.

Från Andra Kammaren har laguskottet fått emottaga en inom nämnda kammare af herr *E. Öberg* afgifven motion (n:o 149) om förordnande af inregistreringsmän till biträde åt domhafvande å landet. Motionären erinrar om de svårigheter och stundom oersättliga förluster, som kunna förorsakas deraf, att, då domhafvande å landet befinner sig i tjänsteärenden utom sin bostad, icke någon person finnes, till hvilken en rättssökande kan med laga verkan aflemna handlingar, som skola till domhafvanden ingifvas, såsom besvär i egodelningsrättsmål, ansökningar och förklaringar i konkurs- och andra ärenden m. m., äfvensom erlægga vad. Dessa olägenheter inträffade oftast för sådana rättssökande, som vore aflägsset boende från domhafvandens bostad och ej hade kännedom om hans frånvaro eller visste, hvar han annorstädes kunde träffas, förr än de derom fått underrättelse i hans bostad, och vore så mycket känbarare, som dylikt mestadels hände i slutet af en föreskrifven fatalietid, då det vore för sent att på annat håll uppsöka domhafvanden. Till afhjelpande af de omförmälda olägenheterna föreslår motionären, att Riksdagen för sin del måtte besluta sådan lagbestämmelse, »att då domhafvande på landet af embetsförrättningar eller annorledes är förhindrad från sin bostad, skall han förordna i sitt ställe annan lämplig person

till inregistreringsman, hvilken skall å domhafvandens vägnar i dess bostad af rättsökande parter i behörig tid emottaga anmälan och vadeskilling emot dom eller utslag i tvistemål, samt besvär i egodelningsrättsmål, äfvensom ansökningar och förklaringar i konkurs och andra ärenden, som till domarembetet höra. Sådana anmälningar, ansökningar och förklaringar skola uti dertill afsedd bok inregistreras, samt derom bevis afgifvas, emot 50 öres lösen för hvarje sådant.»

Det kan icke förnekas, att det i motionen påpekade förhållandet utgör en af de brister, som vidlåda den nuvarande organisationen af underdomstolarne på landet; och detta har ock blifvit af nya lagberedningen beaktadt i dess förslag till rättegångsväsendets ombildning. I 1 kap. 16 § af förslaget angående domstolsförfattningen heter det:

»Mom. 1. I hvarje domsaga, der biträdande domare ej är anstald, bör finnas kanslibitråde, som skall ega behörighet att under domarens tillsyn emottaga inlagor och anmälanden, derom utfärda bevis, ombestyrta begärda afskrifter och vidimationer samt besörja handlingars och expeditioners tillhandahållande åt parter eller försändande till dem medelst posten m. m. dylikt. I annan domsaga må ock kanslibitråde anställas, om öfverrätten anser sådant behöfligt.

Mom. 2. Förordnande för kanslibitråde meddelas af domhafvanden för viss tid, ej öfverstigande två år hvarje gång, men kan jemväl före nämnda tids utgång af honom återkallas, när anledning dertill anses vara för handen. Om meddeladt eller återkalladt förordnande skall anmälan ofördröjligen göras hos öfverrätten äfvensom hos konungens befallningshafvande för att genom dess försorg införas i länskungörelserna.

Mom. 3. Kanslibitråde behöfver ej vara lagfaret, allenast det eljest anses för uppdraget lämpligt. De närmare bestämmelserna angående de bestyr, som må öfverlemnas till dylikt biträde, gifvas af Konungen i allmän instruktion.»

Lagberedningens anförda förslag synes emellertid lämpligast böra behandlas i sammanhang med det allmänna ordnandet af landtdomstolarne; och behovet af ett lagstadgande i det af motionären föreslagna syfte torde icke vara af så trängande beskaffenhet, att icke dermed skulle kunna anstå ännu någon tid. Dessutom är det tydligt, att genomförandet af den föreslagna anordningen förutsätter icke obetydliga utgifter, till hvilka medel icke skulle kunna beredas allenast genom den

af motionären föreslagna lösen. Det lärer icke heller vara möjligt att ålägga domhafvandena på landet, hvilka erhållit fullmagter på sina befattningar utan förutsättning af en dylik institution, att bekosta densammas införande och upprätthållande.

Utskottet får följaktligen hemställa,

att ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 mars 1887.

På lagutskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.
